

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 12P/87/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122207418
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2023:7122207418.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I, sudcom JUDr. Pavlom Barabasom, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého: X. W., A.. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matka U. W., H. P., A.. XX.XX.XXXX, trvale bytom: X. XX, O., t. č. X. X, O. a otec U. W., A.. XX.XX.X990, bytom O. XX, O., v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva takto

rozhodol:

I. Maloletý X. W., A.. XX.X.XXXX sa na čas do rozvodu manželstva zveruje do osobnej starostlivosti matky U.Y. W., A.. XX.X.XXXX.

II. Právo zastupovať maloletého: X. W., A.. XX.X.XXXX a spravovať jeho majetok majú obidvaja rodičia.

III. Otec U. W., A.. XX.X.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého X. W., A.. XX.X.XXXX sumou 150€ mesačne vopred k rukám matky vždy do siedmeho dňa v mesiaci a to od 11.7.2022 do právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva.

IV. Dĺžné výživné zo strany otca na maloletého X. W., A.. XX.X.XXXX za obdobie od 11.7.2022 do 31.1.2023 vo výške 896,60€ sa otec zaväzuje uhradiť k rukám matky v mesačných splátkach v sume 50€ spolu s bežným výživným od právoplatnosti tohto rozsudku pod následkami straty výhody splátok v prípade omeškania s čo i len jednou splátkou.

V. Styk otca s maloletým X. W., A.. XX.X.XXXX súd neupravuje.

odôvodnenie:

1. Dňa 11.07.2022 podala matka U. W., H. P., A.. XX.XX.XXXX, trvale bytom: X. XX, O. S. Č.: X. X, O. (ďalej len matka) návrh na Okresný súd Košice I na určenie výživného na maloleté dieťa na čas do rozvodu manželstva. Návrh odôvodnila tým, že na Okresnom súde Košice I pod sp. zn.: 11P/30/2021 sa vedie konanie o rozvod manželstva a úprava rodičovských práva a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Matka uviedla, že otec opustil spoločnú domácnosť ešte v roku 2017 a za posledný rok na výživu dieťaťa žiadnym spôsobom neprispel. Vo svojom podaní matka ďalej uviedla, že je zamestnaná ako predavačka s čistým mesačným príjmom cca 500 €, následne matke uviedla svoje pravidelné mesačné výdavky: nájomné a elektrina 180 €, televízia 25 €, strava 200 €, materská škola 34,20 €, cestovné 40 €, internet 15 €, mobil 15 €, krémy na atopický ekzém 20 €, ošatenie 100 €. Matka žiadala, aby súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletého sumou 150 € mesačne. Prílohou podania matky boli rodný list, SIPO, platba za TV.

2. Uznesením Okresného súdu Košice I, č. k. 12P/87/2022, zo dňa 01.08.2022 bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach ustanovený za kolízneho opatrovníka pre maloleté dieťa (ďalej len UPSVaR).

3. Dňa 17.08.2022 bolo súdu doručené vyjadrenie UPSVaR-u, z ktorého vyplýva nasledovné: spisovú dokumentáciu maloletého vedie úrad od roka 2019, kedy bol podaný návrh na rozvod manželstva, ktorý podala matka maloletého a dňa 22.02.2019 vzala svoj návrh späť nakoľko obnovili manželské spolužitie. Na Okresnom súde Košice I prebieha konanie vo veci podaného návrhu na rozvod a úpravu práv a povinností pod sp. zn. 11P/30/2020. Matka bytom X. X, O., kde sa zdržiava cca pol roka, zotrúva na podanom návrhu. Spoločnú domácnosť rodičia nezdieľajú dlhodobo. Podľa vyjadrenia matky otec maloletého vedie domácnosť s priateľkou a jej deťmi. Má vedomosť, že pracoval v zahraničí, kontakt neudržiavajú. Otec sa o syna nezaujíma a neprispieva na výživu cca dva roky. Matka požaduje zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky a určiť výživné 150 €. Maloletý býva často chorý. Navštevuje kožnú a imunologickú ambulanciu. Užíva krémy na ekzém a pravidelne lieky na alergiu. Potvrdenú má aj alergiu na mlieko a vaječný bielok. Starostlivosť o maloletého zabezpečuje výlučne matka. Výdaje na maloletého: strava 200 €, hygienické potreby 50 €, oblečenie, obuv 100 €, krémy 20 €. Maloletý nastupuje v novom školskom roku na Základnú školu W., O.. Výdaje spojené s nástupom na základnú školu matka po vyzvaní úradu predloží na pojednávaní. Úradom bola poskytnutá možnosť poradenstva na tunajšom Referáte poradensko-psychologických služieb s čím matka nesúhlasila. Dňa 08.08.2022 bola súdu doručená správa zo Sociálnej poisťovne z ktorej vyplýva, že otec nie je poberateľom nemocenského poistenia a v období od 31.05. do 26.07.2022 bol poberateľom dávok v nezamestnanosti v celkovej výške 54 €. S otcom maloletého sa dňa 16.08.2022 úradu nepodarilo telefonicky skontaktovať. Zasielame posledné vyjadrenie otca úradu zo dňa 30.09.2021 vo veci konania rozvodu manželstva. Býva na adrese O. XX. Nie je vedený na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a je nezamestnaný. Požiadavka zo strany matky maloletého na otca bola, aby dokázal žiť aj na Slovensku, preto sa vrátil zo zahraničia. Na adrese X. Q. O. rodina žila v podnájme tri mesiace, kde sa matka naďalej so synom zdržiava, ale s otcom maloletého odmieta bývať. Otec sa so synom pol roka nestretol. Maloletý otca pozná a majú vytvorený dobrý vzťah. Matka požiadala aj o byt na X. X Q. O., ktorý jej bol pridelený. Podľa názoru otca tento návrh a správanie matky je účelové. Podľa vyjadrenia otca maloletého, nemá žiaden príjem, dávky nepoberá. Finančne otcovi vypomáhajú rodičia, ktorý žijú v Anglicku. Mesačné výdaje na strane otca: strava 200 €, oblečenie 50 €, hygiena 20 €, telefón 20 €, SIPO Krčava 150 €, internet 15 €, voda 10 €, uhradil aj nájom bytu na Sofijskej. Na výživu maloletého syna matke polroka neprispieva. Otec navrhuje prispievať na výživu maloletého X. 30 € mesačne. Na základe uvedených skutočností úrad odporúča súdu zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky. Výživné určiť primerane veku, zdravotnému stavu a odôvodneným potrebám maloletého s prihliadnutím na príjmové a majetkové pomery a finančné možnosti na strane otca. Styk neupravovať.

4. Dňa 13.10.2022 bolo súdu doručené podanie matky o jej aktuálnych výdavkoch spolu v sume 440 €.

5. Dňa 18.10.2022 súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti otca a za prítomnosti matky a UPSVaR. Matka zotrvala na podanom návrhu, pričom UPSVaR rovnako zotrval na svojich písomných podaniach. Súd odročil pojednávanie za účelom výsluchu otca.

6. Dňa 13.12.2022 súd vykonal pojednávanie v prítomnosti otca, matky, bez prítomnosti UPSVaR. Súd oboznámil prítomných účastníkov s výškou minimálnej mzdy pre rok 2022, vykonal výsluch oboch rodičov a následne bolo pojednávanie odročené za účelom doplnenia dokazovania listinným dôkazmi o zdravotnom stave otca, ktoré mal otec v lehote 15 dní predložiť súd.

7. Dňa 24.01.2023 bolo súdu doručené vyjadrenie UPSVaR-u, z ktorého vyplýva nasledovné: UPSVaR vykonal šetrenie rodinných, bytových a sociálnych pomerov na strane otca. Šetrenie rodinných pomerov bolo uskutočnené na adrese bydliska otca maloletého O. Č.. XX, X.. Jednalo sa o neohlásenú návštevu realizovanú dňa 03.01.2023 v čase o 09.05 hod, pri ktorej bol prítomný starý otec maloletého. Otec maloletého sa v čase šetrenia v domácnosti nezdržiaval a preto s ním nebolo možné realizovať pohovor. Jeho otec nám uviedol, že syn - otec maloletého vycestoval dňa 27.12.2022 do zahraničia a na Slovensko sa vráti zrejme až tesne pred termínom súdneho pojednávania. Menovaný nám tiež uviedol, že očakával našu návštevu, nakoľko mu syn, otec maloletého spomínal účel šetrenia. Z uvedeného dôvodu nám umožnil vidieť a posúdiť bytové pomery. Nechcel sa však vyjadrovať k sociálnym, či ekonomickým pomeroch otca maloletého. Na základe zisťovania bytových pomerov možno uviesť, že otec maloletého pochádza z úplnej rodiny, ktorá už dlhodobo žije prevažnú časť roka v zahraničí. Na Slovensko prichádzal otec maloletého, a rovnako aj jeho rodičia, doposiaľ len na čas sviatkov alebo na dovolenku. Starí rodičia maloletého -vlastnia rodinný dom v obci A. H., ktorý je vo fáze rekonštrukcie. Do budúcnosti plánujú tento dom dať plne k dispozícii otcovi maloletého. V obci O., na vyššie uvedenej adrese, vlastní 2+1 izbový byt, ktorý je už po rekonštrukcii. Miestnosti bytu sú svetlé, suché, vetrané. Zariadený je novým štandardným bytovým zariadením a doplnkami. V byte, ktorý pozostáva z chodby, kuchyne, obývacej izby a spálne, je zapojená elektrina, teplá a studená voda, dostupná je aj funkčná kúpeľňa s toaletou. Vykurovanie bytu je elektrickými ohrievačmi. Počas našej návštevy bol v celom byte

až úzkostlivý poriadok a upravené je aj okolie bytového domu. Z vyjadrení starého je tiež zjavné, že tieto bytové pomery sú matke a aj maloletému známe, nakoľko maloletý otca v tejto domácnosti už navštívil. Možno tak konštatovať, že v domácnosti otca na adrese O. Č.. XX sú vytvorené vhodné podmienky pre realizáciu styku otca s maloletým. Nakoľko sa otec maloletého zdržiava toho času v zahraničí, na požiadanie jeho otca mu bol odovzdaný telefonický kontakt za účelom dohodnutia si termínu osobného stretnutia po jeho návrate na Slovensko. K dnešnému dňu sa však otec maloletého žiadnou formou neskontoval.

8. Na pojednávaní dňa 31.01.2023, ktoré súd vykonal v neprítomnosti otca a za prítomnosti matky a UPSVaR, súd oboznámil prítomných s výškou minimálnej mzdy pre rok 2023, ako aj tým, že otec nesplnil súdom uloženú povinnosť a nepredložil listinné dôkazy v súvislosti s jeho zdravotným stavom.

9. Súd vykonal dokazovanie, pričom vykonal 3 pojednávania, oboznámil sa so správami UPSVaR, oboznámil sa s listinnými dôkazmi predloženými do spisu navrhovateľkou ako aj listinnými dôkazmi, ktoré si súd zabezpečil v rámci vyšetrovacej zásady, taktiež spisovou dokumentáciou konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn.: 11P/30/2021. Súd zistil nasledovný právny a skutkový stav:

10. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Zákon o rodine (ďalej len „ZR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine (ďalej len ZoR), pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Súd vykonaným dokazovaním má za preukázané, že otec sa o maloleté dieťa dlhodobo nezaujíma, nevykonáva starostlivosť o maloletého a ani neprispieva na jeho výživu s výnimkou sumy 100 €, ktorú matke poskytol v decembri roku 2022. Na základe týchto skutočností mal súd za jednoznačne preukázané, že je dôvodné zverenie maloletého matke, ktorá dlhodobo zabezpečuje všetky potreby maloletého dieťaťa.

13. Súd neupravil styk otca s maloletým dieťaťom s poukazom na § 36 a § 25 ZoR, nakoľko sa otec často zdržiava mimo územia Slovenskej republiky a ani v čase, keď otec nie je v zahraničí, tak toto svoje rodičovské právo nevyužíva. Súd vykonaným dokazovaním nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by čo i len nasvedčovali tomu, že matka bráni otcovi v styku s maloletým dieťaťom.

14. Pri rozhodovaní o zastupovaní maloletého a správe jeho majetku súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vylúčiť z týchto práv ktoréhokoľvek rodiča, preto súd zveril tieto práva obom rodičom.

15. Pri určovaní výšky výživného povinnému rodičovi, v danom prípade otcovi, súd vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1, prvá veta ZoR, t.j. veku, odôvodnených potrieb maloletého a možností, schopností majetkových pomerov otca. Medzi odôvodnené potreby patria nielen potreby základné (stravovanie, ošatenie, hygiena a pod.), ale aj potreby prispievajúce k rozvoju osobnosti mladého človeka, ako sú napr. kultúra, šport, mimoškolské aktivity, záujmy, záľuby, to všetko primerané veku. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloletý má takmer 6 rokov, navštevuje základnú školu, má zdravotné problémy (atopický ekzém, alergie na mlieko a vaječný lepok). Výdavky matky v súvislosti so starostlivosťou o maloletého tak ako ich uviedla matka priamo súdu, resp. UPSVaR-u sú považuje za dôvodné a primerané, preto súd určil výživné v sume 150 € mesačne počnúc dňom podania návrhu t.j. dňom 11.07.2022.

16. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že otec je dlhodobo nezamestnaný, pričom otec nepreukázal a ani súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by bránili otcovi zamestnať sa hoc len za odmenu za výkon práce vo výške minimálnej mzdy. Tvrdenia otca o jeho zhoršenom zdravotnom stave v konaní neboli preukázané. Otec napriek tomu, že sa na pojednávaní dňa 13.12.2022 zaviazal k predloženiu dokladov o zdravotnom stave, tak si svoj záväzok nesplnil. Z výpovede otca na pojednávaní dňa 13.12.2022 má súd pritom za preukázané, že všetky životné potreby otca, (zdravého 32 ročného

muža - poznámka súdu), zabezpečujú jeho rodičia a zároveň mu jeho matka umožňuje opakované návštevy jej domácnosti v Anglicku. Ďalej otec na tomto pojednávaní na otázku súdu, aby uviedol, čo robí otec v Anglicku pokiaľ je u matky, otec uviedol: „Nerobím tam nič, chodím po lekároch. Na otázku súdu na otca, aby otec bližšie vysvetlil, čo robí počas času, ktorý strávi v Anglicku keď čaká na ošetrovanie u lekára, keďže otec uviedol, že minimálne 3 mesiace toho roku bol v Anglicku, čo je 90 dní, k tomu otec uvádza: Ja tam nerobím nič, sedím alebo ležím doma, som na marodke, nemôžem ísť ani do práce. Moja mama pracuje. Pracuje vo fabrike. Sem tam jej niečo pomôžem.“ Otec na predmetnom pojednávaní taktiež uviedol, že minulosti pracoval v M. a že ovláda Anglický a Poľský jazyk. Súd je teda toho názoru, že otec by sa nielenže mohol zamestnať na Slovensku, ale aj v iných krajinách, nakoľko ovláda cudzie jazyky. Súd preto pri určení výšky výživného uplatnil princíp potenciality upravený v § 75 ods. ZoR a súd vychádzal z príjmu, ktorý by otec mohol dosahovať ak by bol otec zamestnaný za mzdu aspoň vo výške minimálnej mzdy pre rok 2022 je to 646 € v a 2023 je to 700 €.

17. Vzhľadom na to, že otec doposiaľ prispel na výživu maloletého iba raz v sume 100 € vzniklo otcovi za obdobie od 11.07.2022 do 31.01.2023 dlžné výživné vo výške 896,60 Eur, pričom k tejto sume dospel súd takto: od 11.07.2022 do 31.07.2022 predstavuje dlžné výživné sumu 96,60 Eur - to znamená 20 dní x 4,83 € (150 Eur ÷ 31 dní v mesiaci júl 2022) = 96,60 Eur; od 01.08.2020 do 31.01.2023 sumu 900 Eur - to znamená 6 celých mesiacov x 150 Eur = 900 Eur. Výsledná suma dlžného výživného vznikla nasledovne: 96,60 Eur + 900 Eur - 100 Eur = 896,60 Eur.

18. Súd zároveň s poukazom na § 232 CSP povolil otcovi splácať dlžné výživné v mesačných splátkach v sume 50 Eur spolu s bežným výživným a to od právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou následku straty výhody splátok v prípade omeškania s čo i len s jednou splátkou. Úhrada súdom určenej výšky splátky dlžného výživného je podľa názoru súdu v možnostiach a schopnostiach otca aj v súlade so záujmom maloletého, keďže pre prípad omeškania je tu hrozba straty výhody splátok.

19. Záverom súd uvádza, že otec by sa mal zamyslieť nad tým, aký komfortný život mu zabezpečili jeho rodičia a tým, aký „komfort“ on dopraje svojmu dieťaťu, keď nie je ochotný sa nijako podieľať na jeho starostlivosti o maloletého a ani prispievať na základné potreby maloletého.

20. O trovách konania súd nerozhodoval, nakoľko v zmysle ust. § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh, pričom v tomto konaní takýto návrh podaný nebol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí
návrh na súdny výkon rozhodnutia